

Brandförsvaret
Tjänsteskrivelse till Räddningsnämnden

Datum:
2026-01-30

Diarienummer:
RÄN-2026-00017

Handläggare:
Johan Szymanski, Mikael Lundkvist

Initiativärende om ökad bemanning på Rib-brandstationerna i Skyttorp, Knutby och Järlåsa från Sverigedemokraterna

Förslag till beslut

Räddningsnämnden beslutar

1. **att** besvara initiativet med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Räddningsnämnden har genom Sverigedemokraterna initierat en fråga som berör bemanning på brandförsvarets brandstationer liksom fördelning av utrustning och släckningsfordon.

Beredning

Ärendet är berett av tjänstepersoner vid Uppsala brandförvar.

Föredragning

Förändringar i brandförsvaret förmåga (beredskapsnumerären) hanteras genom räddningsnämndens ordinarie process i samband med att handlingsprogrammet för skydd mot olyckor revideras och grundas i en riskanalys. Vid behov av justering av förmågan behöver den harmonisera med kommunernas respektive budgetberedningar.

Gällande utrustning och släckningsfordon pågår ett arbete med att ta fram brand- och släckvattenplaner i de tre kommunerna, därefter genomförs en samlad analys av behovet av exempelvis tankbilar. Eventuella förändrade behov behöver sedan omhändertas i både verksamhetsplan och budgetberedning.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2026-01-30
- Bilaga 1, Föredragning i initiativärende avseende ökad bemanning
- Bilaga 2, Initiativärende om ökad bemanning på RiB-brandstationerna i Skyttorp, Knutby och Järlåsa från Sverigedemokraterna

Brandförsvaret

Johan Szymanski
Brandchef

Ärendeberedning

Handläggare:

Johan Szymanski, Mikael Lundkvist

Beredning avseende ökad bemanning på Rib-stationerna i Skyttorp, Knutby och Järlåsa på uppdrag av räddningsnämnden

Ärendet

Räddningsnämnden har genom Sverigedemokraterna initierat en fråga som berör bemanning på brandförsvarets brandstationer liksom fördelning av utrustning och släckningsfordon. Följande beredning har genomförts av tjänstepersoner vid Uppsala brandförsvär.

Beredningen är uppdelad i fyra avsnitt enligt följande:

1. Bemanning på brandstationerna
2. Utrustning och släckningsfordon
3. Ekonomiska konsekvenser vid förändring
4. Sammanfattning

Ärendet redovisas även muntligt i samband med räddningsnämndens sammanträde i februari 2026.

Vi samverkar i en gemensam räddningsnämnd:
Tierps kommun, Uppsala kommun och Östhammars kommun

Postadress: Uppsala kommun, Brandförsvaret, 753 75 Uppsala
Telefon: 018-727 30 00
www.uppsalabrandforsvar.se

1. Bemanning på brandstationerna

Grunden för vad som påverkar utryckningsstyrkans numerär på respektive brandstation utgår från riskanalys och handlingsprogram för skydd mot olyckor. I riskanalysen fastställs vilka oönskade händelser som kan förekomma i de tre kommunerna och därefter presenteras den numerär och förmåga som svarar mot dessa risker i handlingsprogrammet i syfte att bereda människors liv och hälsa, egendom och miljö ett tillfredställande skydd mot olyckor. Riskanalys med tillhörande handlingsprogram beslutades 2024 och det bedöms inte skett några större förändringar avseende risken för vardagsolyckor som föranleder förändrad bemanning på rib-stationerna.

Det är viktigt att poängtera att bemanningen eller fördelningen av förmågor inte grundas på en likhetsprincip där alla brandstationer förväntas ha samma förmåga, utan utgångspunkten är alltid den lokala riskbilden.

Vidare är ekonomi och rekryteringsproblematik två ytterligare faktorer som räddningsnämnden behöver ta hänsyn till. Att öka bemanningen så som i initiativärendets förslag kräver en utökning av nämndens driftbudget, se avsnitt 3 för ekonomiska konsekvenser. Redan idag är det dessutom svårt att rekrytera deltidsanställda brandmän och flera brandstationer saknar ordinarie personal i beredskapsgrupperna, därmed är det svårt att nå 1+4 även om önskemålet finns.

Den stora negativa förändring som skett i omvärlden är det säkerhetspolitiska läget. Det civila försvaret ska byggas upp där förmågor kopplat till räddningstjänst under höjd beredskap är en del av det civila försvaret. För att skapa de förmågor som behövs och ett starkt civilt försvar behövs både utbildning och utökad bemanning, vilket bland annat tillförs brandförsvaret genom civilpliktiga räddningspersoner.

2. Utrustning och släckningsfordon

Brandvattenförsörjning är en aktuell fråga för räddningsnämnden. Under 2025 beslutades en brand- och släckvattenplan i Östhammars kommuns kommunfullmäktige, i Uppsala kommun är arbetet i startskedet och i Tierps kommun finns beslut om att en brandvattenplan ska tas fram.

Brandvattenförsörjning sker idag på olika sätt inom Uppsala brandförsvaret. I många av tätorterna finns brandposter i det kommunala dricksvattennätet och på vissa orter sker brandvattenförsörjningen med brandförsvarets släck- och tankbilar. På elva av brandförsvarets 17 brandstationer finns en tankbil utöver släckbilen. Tankbils-resurserna inom brandförsvaret syftar till att försörja räddningsinsatser med brandvatten i de fall det inte finns brandposter i närheten, eller att kapaciteten i brandposterna inte räcker för att tillgodose behovet av brandvatten som en insats kräver. Det behövs ofta flera tankbilar för att försörja en insats med brandvatten och utöver tillgången till tankbilar är även tillgång till fyllnadsställen viktiga för att få en effektiv insats.

Trenden är att brandförsvaret i mindre och mindre utsträckning i dimensioneringen kan räkna med brandposter på det kommunala dricksvattennätet då kraven på dricksvattenkvalitet har ökat. Brandposter är för VA-bolagen en utmaning kopplat till dricksvattenkvalitet, framförallt i områden där förbrukningen av vatten i övrigt är låg. I händelse av krig riskerar även brandpostnätet att bli trycklöst, vilket gör att tankbilar behövs som redundans även i områden där det finns brandposter.

Inom arbetet med framtagande av brandvattenplanerna och det vidare arbetet med att planera för brandvattenförsörjning i de tre kommunerna ingår att analysera

tankbilsförmågan. Analysen kommer att undersöka om Uppsala brandförsvaret har rätt antal tankbilar, om de är placerade på rätt brandstationer liksom om det finns tillräckligt med fyllnadsplatser, både i fred och i händelse av höjd beredskap och krig. Analysen genomförs integrerat med kommunernas övriga planering. Dagens bebyggelse och riskbild är ett viktigt ingångsvärde i analysen, men kommunernas planering av i vilka områden som de planerar exploatera är också en viktig faktor.

Det är idag för tidigt att avgöra om Uppsala brandförsvaret bör utöka antalet tankbilar för brandvattenförsörjning eller om dagens antal fyller behoven. Om en ökning av antalet tankbilar ska ske, antingen på grund av att det i analysen identifieras brister eller att räddningsnämnden beslutar höja ambitionsnivån kopplat till brandvattenförsörjning under höjd beredskap så bör placeringen av dessa utgå från en analys av vilken förmåga som krävs utifrån riskbilden i brandförsvarets olika områden.

Strävan bör inte vara jämn fördelning av resurser utan en fördelning anpassad till aktuell riskbild och planerad utveckling.

3. Ekonomiska konsekvenser vid förändring

3.1 Utökning från 1+2 till 1+4

En utökning av beredskapsnumerären på en RIB-station som idag har 1+2 till 1+4 innebär en merkostnad med ca 1 300 tkr per station och år. De stationer som idag är 1+2 (Skärplinge, Öregrund, Skyttorp, Järlåsa och Knutby) genererar därmed en total merkostnad med ca 6 500 tkr. Utbildningskostnader för ny personal tillkommer.

3.2 Kostnad för utbyggnad av befintliga brandstationer

De brandstationer som idag saknar tankbil, med undantag för Söderfors och Öregrund bedöms kunna härbärgera en tankbil i vagnhallen. I Söderfors planeras redan en ny station som är finansierad och i Öregrund krävs vidare analys av portarnas storlek.

3.3 Kostnad för tankbilar på samtliga brandstationer

Idag har 11 av brandförsvarets 17 brandstationer tankbil. Varje tankbil innebär en merkostnad med ca 400 tkr per år. De stationer som idag saknar tankbil (Skyttorp, Storråsa, Järlåsa, Öregrund, Söderfors och Skärplinge) genererar därmed en total merkostnad med ca 2 400 tkr per år.

4. Sammanfattning

Förändringar i brandförsvarets förmåga (beredskapsnumerären) hanteras genom räddningsnämndens ordinarie process i samband med att handlingsprogrammet för skydd mot olyckor revideras och grundas i en riskanalys. Vid behov av justering av förmågan behöver den harmoniseras med kommunernas respektive budgetberedningar.

Gällande utrustning och släckningsfordon pågår ett arbete med att ta fram brand- och släckvattenplaner i de tre kommunerna, därefter genomförs en samlad analys av behovet av exempelvis tankbilar. Eventuella förändrade behov behöver sedan omhändertas i både verksamhetsplan och budgetberedning.

Initiativärende om ökad bemanning på Rib-brandstationerna i Skyttorp, Knutby och Järlåsa.

Vår målsättning är att kapaciteten vid alla Rib – brandstationer i Uppsala kommun ska vara likvärdig, genom att öka antalet brandmän i beredskap på brandstationerna i Skyttorp, Knutby och Järlåsa från dagens 1+2 bemanning (1 befäl och 2 brandmän) till en bemanning om 1+4 (1 befäl och 4 brandmän).

Brandstationerna i Skyttorp, Knutby och Järlåsa får med dagens bemanning inte på egen hand genomföra en insats med rökdykare, utan de måste vänta mellan 20 - 25 min innan en förstärkande station anländer. Men även vid exempelvis skogsbränder och trafikolyckor är det av yttersta vikt att ha tillräckligt med manskap på plats redan från början, för att armarna ska räcka till utan förstärkning.

Dagens 1+2 bemanning är inte en bra lösning då de inte kan klara av så mycket larm ensamma utan måste i stort sett alltid ha hjälp av **minst** en brandstation till, och skulle den näst närmaste brandstationen vara upptagen på ett annat larm så blir tiden till förstärkning ännu längre. Med dagens bemanning är det bara en tidsfråga innan människor på landsbygden får sätta livet till på grund av denna besparing. Detsamma gäller bristen på tankbilar med vatten att släcka bränder med, något som vissa brandstationer lider av idag.

De stationer som är 1+2 idag larmas inte så ofta på förstärkning av den anledningen att de är just 1+2. Räddningscentralen larmar alltför ofta en 1+4 station som finns längre bort och det tar då längre tid innan förstärkningen anländer och det sliter på den stationens personal samtidigt som människor i nöd får vänta längre innan livräddande insatser kan påbörjas.

Det gör också att 1+2 stationernas personal tappar hoppet om att kunna göra en insats när de inte får rycka ut så ofta, eller när de till och med får se när andra brandbilar passerar genom deras samhälle på olika uttryckningar. Det här riskerar att på sikt göra bemanningen av 1+2 stationer omöjlig, det blir allt svårare att få tag på personal som vill jobba på dessa stationer på grund av detta. För att minska insatstiderna på landsbygden samtidigt som vi får självförsörjande stationer och jämnare fördelning av förstärkande larm måste bemanningen vara likvärdig på Uppsalas brandstationer.

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi:

- Att räddningsnämnden ökar bemanningen från 1+2 till 1+4 på stationerna Skyttorp, Knutby och Järlåsa.
- Att räddningsnämnden säkerställer jämlik tillgång till utrustning och släckningsfordon på Rib - brandstationerna i Uppsala kommun.

Uppsala 28 oktober 2025

Sverigedemokraterna i räddningsnämnden genom,

Cristher Byström
Ledamot

Eric Hokke
Ersättare